

בגיליון:

קצה נפשם

מקצא"א

גיליון 24 / 23 ביוני 2021

החוק לפח

חוק האזרחות והכניסה הוא גזעני נטו

השטחים הכבושים. "כך הפך החוק את כל הפלסטינים, באשר הם, לסכנה ביטחונית, ללא בדיקה אינדיבידואלית. אלא שרבות פלסטינים נמצאים בישראל בהיתרים, יכולים לצאת ולחזור, ובהם אלפים רבים של פועלים שנכנסים ויוצאים מדי יום. כך שאת ההצדקה הביטחונית המציאו רק כדי לא להודות בפה מלא שהטעמים הם דמוגרפיים. זה חוק שנועד למנוע מפלסטינים מעמד בישראל", הדגישו באגודה. הוראת שעה זו, שבפועל הפכה הוראת קבע, פוגעת אנושות

במשפחות רבות. מטבע הדברים, הפגיעה העיקרית של החוק היא באזרחי ישראל הערבים ובתושבי ירושלים המזרחית, המקיימים קשרי משפחה ונישואין עם תושבי השטחים.

על אלפים רבים של בני משפחות נגזר פירוד כפוי. אחרים נאלצים לחיות כאן בהיתר, שיש לחדשו לעתים תכופות, ואשר מונע מהם תנאים סוציאליים כמו ביטוח לאומי, לנהוג ומקשה על

פרנסה וקיום בכבוד.

אזרחים ותושבים ישראלים שבעקבות הוראת השעה נאלצו לעבור לחיות בשטחים עם בני זוגם, איבדו את הזכויות הסוציאליות המגיעות להם מהיותם תושבי ישראל, כאילו בחרו לעזוב את המדינה מרצונם החופשי. "חוק הקובע באופן גורף כי כל הפלסטינים, באשר הם, הם סכנה ומשום כך אינם יכולים לרכוש מעמד בישראל, הוא חוק גזעני. על הכנסת לדחות את בקשת הממשלה להארכת תוקף החוק ולמחוק חרפה זו מספר החוקים", מדגישה האגודה לזכויות האזרח. חד"ש והרשימה המשותפת כולה יוסיפו להיאבק למען ביטול החוק. הוראת השעה בחוק האזרחות היא כתם (נוסף) על ספר החוקים של מדינת ישראל. יש להשליכה לפח האשפה של היסטוריית הגזענות.

ממשלת בנט-לפיד, הקואליציה הימנית השלטת, עומדת בפני מבחן משמעותי בדמות חוק גזעני ושנוי במחלוקת. הימים חולפים וכינתיים לא נמצאה דרך יצירתית ליציאה מן המשבר. הארכת תוקף הוראת השעה בחוק האזרחות והכניסה לישראל, האוסרת איחוד משפחות פלסטיניות, אמורה לקבל את אישור הכנסת עד 6 ביולי, אחרת תפקע. עד כה לא נמצא לו רוב, נוכח ההתנגדות של חברי סיעות הרשימה המשותפת ורע"מ וכמה מחברי סיעות מרצ והעבודה. יצוין שראשי העבודה ומרצ לא הביעו התנגדות לחוק.

זה 18 שנים שממשלות ישראל מאריכות את תוקפה של הוראת השעה וחד"ש נאבקה בו. מטרתו היא להגביל מתן אזרחות או תושבות לפלסטינים מהשטחים הכבושים הנשואים לפלסטינים אזרחי ישראל. למרות שהוראת השעה בחוק איחוד המשפחות לא תעלה בימים הקרובים להצבעה, נמשכים מאמצי ממשלת הימין לגייס לו רוב.

אך ככל שחולפים הימים פוחת מספר התומכים בחוק.

לדברי האגודה לזכויות האזרח, "יש לבטל את חוק האזרחות והכניסה לישראל" מיד. מאז עוגנה המדיניות בהחלטת ממשלה בשנת 2002 ובחקיקה זמנית בשנת 2003, מאריכות הממשלה והכנסת את תוקפה שוב ושוב, בהליך חקיקה לא תקין שאין לו אח ורע: הממשלה קובעת את ההארכה בצו והכנסת מאשרת אותו בקריאה אחת. כך מוארך בישראל חוק פוגעני – ללא חקיקה, ובלי שלוש קריאות. בשבוע הבא אמורה הכנסת לדון בהארכה פעם נוספת."

ההצדקה הראשונית שניתנה לחוק הייתה ביטחונית. נטען, שאם בני המשפחה יקבלו מעמד הם יקבלו גם תעודות זהויות ישראליות ויוכלו לנוע בחופשיות בין ישראל לבין

חצי מיליון מתים. מי אמר שאין דין ואין דיין?

"הנשיא ז'איר בולסונארו הוביל אתמול תהלוכה של רוכבי אופנוע בסאו-פאולו, הגדולה בערי המדינה, כשהוא אינו עוטה מסיכה נגד קורונה. גורם רשמי במשרד הממשלה בסאו-פאולו מסר כי קנס בגובה שווה ערך ל-110 דולרים יישלח למעונו".

חדשות רשת "גלובו" הברזילאית, 13.6

לידיעת השר הטרי עיסאווי פריג'...

"השר היוצא לשיתוף פעולה אזורי, אופיר אקוניס, אמר כי המשרד שבראשו הוא עומד 'הוקם בחטא' וכי הוא 'היה צריך להיסגר מזמן'. עוד אמר אקוניס כי 'המשרד הזה הוקם כאתגר פוליטי של אהוד ברק לשמעון פרס'".

ידיעה ששודרה בגל"צ, 13.6

... אבל השר פריג' סבור שאין ברירה

"השר לשיתוף פעולה אזורי עיסאווי פריג' ממרצ אמר היום באירוע שבתכנון בחדרה: 'תנו לבנט 100 ימי חסד, הוא רק שבוע בתפקיד. תנו לאנשי המקצוע בישראל וברשות הפלסטינית לטפל בנושא החיסונים. זה משברון קטן. יש הסכם חתום והוא ייצא לפועל'. על התקיפות בעזה: 'לפעמים אין ברירה אז אין ברירה'".

שלמי גבאי, "וואלה", 19.6

עוד לא אבדה תקוותם

"סביבתו של נתניהו מתרוקנת. לכישלון ריח חמוץ, מעופש. לא רבים משתוקקים להסניף. ההמונים לא הציפו את הרחובות. רבבות מתנחלים לא גלשו מגבעות הטרשים בגדה ונשכרו על הכבישים למענו. הם מבינים שהוא פאסה, היסטוריה. יש להם לא מעט בני ברית בממשלה: סער, בנט, שקד, אלקין. מה הטעם להתאבל על ההולך, אם אפשר לבנות מערכת יחסים קונסטרוקטיבית עם היורשים".

יוסי ורט, "הארץ", 11.6

מתעשה בדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון

"האם הכתבים הצבאיים עושים מספיק כדי לאתגר את הכרעות הצנזורה? נתונים חדשים שהתקבלו ממשרד הביטחון מספקים תשובה נחרצת: לא. לפחות לא באופן פורמלי. מ-2016 ועד היום, למעלה מ-1,200 כתבות נפסלו לפרסום בהוראת הצנזורה הצבאית, ועוד למעלה מ-10,000 נפסלו באופן חלקי. מתברר שהעיתונות הישראלית לא נוהגת לערער על הפסילות: באותן שנים הוגשו רק שישה ערעורים רשמיים על הכרעות הצנזורה. חמישה מהם הוגשו על-ידי אותו עיתונאי, ואף אחד מהם לא הוגש על-ידי כתב צבאי.

בניגוד למדינות דמוקרטיות אחרות, העיתונות הישראלית מחויבת להעביר לאישור הצנזורה כל דיווח בנושא צבאי או בטחוני, ובמקרים מסוימים גם דיווחים בנושאי יחסי חוץ. בפועל, העיתונאים יודעים מתי דיווח כלשהו נוגע בנושא רגיש, ופונים לצנזורה רק במקרים כאלה. במקרים שבהם עיתונאי או גוף תקשורת מעוניינים לערער על החלטה של הצנזורה, הם רשאים להגיש השגה ליועדת השלושה, טריבונל מינהלי של משרד הביטחון".

איתמר ב"ז, "העין השביעית", 16.6

מורשת הכפייה הדתית

"תקרית מביכה אירעה בתוכנית 'הסיפור המרכזי' בערוץ 20, עת מפיקות התוכנית דרשו מאחת המרואיינות, ד"ר גיל טלשיר, חוקרת בכירה במחלקה למדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים, ללבוש ז'קט משום שחשבו שלבושה לא צנוע מספיק עבור בעלי הערוץ וצופיו. ערוץ 20 הוקם כערוץ מורשת יהודית אך מאז שינויים בחקיקה ב-2018 הותר לו לשדר מהדורת חדשות יומית".

ענת קם, אתר "כסית", 17.6

דברים בשם אומרם

יו"ר ההסתדרות מנדב את כספי העובדים

"אני מקווה לעבוד בשיתוף פעולה עם שר האוצר החדש אביגדור ליברמן. אני בטוח שנסתדר גם עם בנט ושקד, כמו שידעתי להסתדר מצוין עם נתניהו... אם יהיה לי שר האוצר כשותף, נדע לעשות דברים יחד וצעדי חירום כפי שנעשו בשנת 1984".

יו"ר ההסתדרות ארנון בר-דוד, "מעריב", 11.6

האם ח"כ כסיף סובל מנדודי שינה?

"בג"צ דחה את עתירת ח"כ איתמר בן גביר הדורשת לבטל את החלטת מפכ"ל המשטרה האוסרת עליו להגיע לשער שכם בירושלים. העתירה נדחתה בשל לוח זמנים לחוץ. בן גביר מסר בתגובה: 'אין לי ספק שאם היה מדובר בעופר כסיף היו השופטים מוצאים את הזמן לקיים דיון דחוף בעתירה והיו לא מעט מקרים של עתירות אנשי שמאל שכבוד השופטים יצאו לדון כבר באמצע הלילה'".

אתר "כיפה", 11.6

למדנו גם שהעבודה משחררת

"למדנו מההיסטוריה שבכל מקום שיש רכבת יש חיים".

שרת התחבורה היוצאת מידי רגב, "מעריב", 14.6

מכתבים למערכת

לשמור על הכפר ליפתא

שימור שרידי הכפר ליפתא בפאתי ירושלים עומד בסכנה – הצטרפו אלינו, ויחד נציל את ליפתא! לאחרונה פרסמה רשות מקרקעי ישראל מכרז למכירת אתר ליפתא. אנו מזמינים אתכם להצטרף אלינו בקריאה לראש העיר למנוע את המכרז, ולשמור את שרידי הכפר – לטובת תושביו בעבר ולטובת הדורות הבאים!

שרידי הכפר ליפתא הם זכר מוחשי לאלפי שנות היסטוריה; מתקופת המקרא, דרך התקופות ההלניסטית והעלבית ועד הקהילה הפלסטינית שחייתה בו עד 1948. זה מקום בעל חשיבות היסטורית, סביבתית, תרבותית, מחקרית, חברתית, חינוכית ותיירותית עצומה.

אנו קוראים לכם להתנגד להריסת האתר לטובת הקמת שכונת וילות לעשירים בלבד. זה הזמן לפעול להגנת ליפתא, שהוכר כאתר מורשת עולמי של אונסק"ו ומשמש ריאה ירוקה, ולשמרו כפארק פתוח לכל מבקרו.

דפנה גולן-עגנון, ירושלים

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

ההסכם של קצא"א עם האמירויות צפוי להעשיר קומץ בעלי הון ולסכן את הים

לעצור את עסקת הנפט

בעבר, ללא הצלחה, לרכוש את ערוץ 10 – על אף שאינו אזרחי ישראל.

עוד בטרם חתימת ההסכם המדיני בין ישראל לאמירויות, הקים אלבו חברה חדשה בגיברלטר. חברה זו, יחד עם חברה ישראלית בבעלות אנשי העסקים יונה פוגל ומלאכי אלפר וחברה נוספת בבעלות משפחת המלוכה האמיראית, הקימו

עוצרים את הסכם הנפט

מונעים את האסון הבא

שותפות בשם "רד-מד לאנד ברידג". "רד-מד" משתתפת כמתווכת בעסקה בין ישראל לאמירויות וצפויה לגרוף חלק ניכר מהרווחים מהסכם הנפט, שפרטיו נותרו חסויים. במילים אחרות, בעלי הון ישראליים, מרוקאים ואמיראטים צפויים להתעשר על חשבון איכות הסביבה והבריאות של אזרחי ישראל. כל זאת כאשר הנפט כלל אינו מיועד לישראל עצמה, והיא תתפקד אך כצינור להעברת מיליוני חביות נפט מהמפרץ הפרסי לשוק האירופי.

עסקים חשויים

העילה החוקית לסודיות האופפת את ההסכם היא החיסיון המוטל על פעילותה של קצא"א, שהיא חברה ממשלתית, מאז 1968. בעקבות המהפכה באיראן ב-1979, השתלטה ישראל על חלקה של איראן בחברה, והרפובליקה האסלאמית תבעה מישראל פיצויים. המאבק המשפטי בין איראן לבין ישראל בערכאות בינלאומיות שימש תירוץ להארכת החיסיון על פעילותה של החברה. כפי שקורה לעיתים קרובות בישראל, צביעת פעילות החברה בצבעים של "ביטחון המדינה" מאפשרת להשתיק את השיח הציבורי בנושא. אולם הסיבות האמיתיות להסתרת פרטי ההסכם טמונות כנראה בחשש מעימות עם מצרים, שההסכם צפוי לפגוע ברווחיה מתעלת סואץ, ובחשש מביקורת ציבורית על מחירה הסביבתי של התוכנית בישראל.

עסקת הנפט עם האמירויות מקריבה איפוא את האינטרסים של תושבי אילת, אשקלון והנגב למען שורת הרווח של קומץ בעלי הון זרים ומקומיים. עסקה זו, שעלולה להמיט אסון סביבתי כבד, מוכרחים לעצור מיד.

אסף טלגם

עשרות תושבי אשקלון ופעילים סביבתיים הפגינו בשבוע שעבר (17.6) מול בניין העירייה נגד העסקה שנחתמה בין ישראל לבין איחוד האמירויות להובלת נפט אמיראטי מאילת לאשקלון בצינור קצא"א. לדברי המפגינים, שהניפו שלטים בהם נכתב "עסקת הנפט הורגת את אשקלון" ו"קצא"א נפשנו", ההסכם עלול לגרום נזקים סביבתיים, בריאותיים וכלכליים קשים בישראל, והרווחים ממנו יתגלגלו לכיסיהם של בעלי הון ולא לקופה הציבורית.

עסקת הנפט, שנחתמה באוקטובר 2020 בעקבות הסכם הנורמליזציה בין ישראל לאיחוד האמירויות, תאפשר להוביל נפט אמיראטי מהמפרץ הפרסי לצרכניות הנפט באירופה דרך ישראל, תוך עקיפת תעלת סואץ. הנפט יוזרם מהים האדום לים התיכון בצינור הנפט של קצא"א (קו צינור אירופה-אסיה), שהוא כמיוזם ישראלי-איראני משותף בשנות ה-60, בתקופת שלטונו של השאה. מטרתו של ההסכם החדש היא להציב את קצא"א כמתחזה של תעלת סואץ בתחום הובלת הנפט, שכן הצינור יוכל לקלוט נפט אף ממכליות ענק שגודלן אינו מאפשר להן לשוט בתעלה.

עם זאת, הזרמת כמויות אדירות של נפט דרך ישראל טומנת בחובה סכנות רבות של דליפת נפט ואסונות אקולוגיים וכלכליים, הן במפרץ אילת ובאשקלון והן לאורך צינור הנפט. כזכור, באסון דליפת הנפט בשמורת הטבע עברונה בשנת 2014, זרמו מיליוני ליטרים של נפט לנחל. נמל אילת צפוי להפוך למעשה לנמל נפט, מה שיעמיד בסכנה גדולה את שונית האלמוגים ואת חופי הרחצה הפופולריים בעיר. אירוע דליפת נפט עלול לפגוע באופן אנוש בתחום התיירות באילת, עליו מתבססת כלכלת העיר. נוסף על כך, דליפת נפט בהיקף נרחב עלולה להוציא מכלל שימוש את מפעל התפלת המים ואת תחנת הכוח באילת.

תחקיר "זמן אמת" ששודר באחרונה בתאגיד השידור הציבורי "כאן" חשף את מצבו מעורר הדאגה של הצינור של קצא"א, שהונח לפני כשישה עשורים וסובל משחיקה חמורה. רק בעשור האחרון אירעו 16 מקרי דליפה בצינור, כאשר הדליפה בעברונה היא החמורה שבהם. עוד עלה מהתחקיר כי משרד האנרגיה והמשרד לאיכות הסביבה, האמור להתריע ולטפל בדליפה אפשרית של נפט, לא ידעו מראש על עסקת הנפט עם האמירויות ולא נערכו לה. ציוד החירום הקיים בישראל לטיפול בתרחיש של דליפת נפט הוא מיושן מאוד ואינו מסוגל להתמודד עם כמויות הנפט האדירות הצפויות לזרום בצינור. לדברי הפעיל הסביבתי והמומחה לאנרגיה אמנון פורטוגלי, אסון דליפת נפט בישראל הוא רק עניין של זמן מרגע שייצא ההסכם אל הפועל.

מיריוח מההסכם?

עסקת הנפט בין ישראל לאמירויות תוכננה למעשה עוד לפני הסכם הנורמליזציה. אדריכל ההסכם הוא בעל ההון המרוקאי היהודי יריב אלבו. אלבו הוא חברו של מאיר בן שבת, יו"ר המועצה לביטחון לאומי ומקורבו של נתניהו, שתיווך יחד עמו את המפגש בין נתניהו לבין שר החוץ של מרוקו ואת הסכם הנורמליזציה בין המדינות. אלבו אף ניסה

כל עד לחקירה ולעיין בכל חומר שתבחר, וכן להגיש המלצות. לפי הנוהג שהתגבש בוועדות החקירה שפעלו בישראל עד כה, ההמלצות יכולות להיות מוסדיות וגם אישיות: למשל, שאדם מסוים לא ימשיך לכהן בתפקידו. עם זאת, הממשלה אינה מחויבת לקבל את המלצות הוועדה.

שני פועלי בניין נהרגו השבוע בתאונות עבודה

שני פועלי בניין נהרגו השבוע (20.6) בתאונות עבודה במרכז תל-אביב ובמושב כפר יהושע בעמק יזרעאל. פועל כבן 30 נהרג בקריסה של מעלית משא באתר בנייה של מגדל מגורים יוקרתי שבונה חברת אשטרום ברחוב אליעזר קפלן בתל אביב, סמוך לקריה. חובשים ופרמדיקים של מד"א שהוזעקו למקום קבעו את מותו בזירה. פועל נוסף, בן 18, חולץ מהמעלית שנתקעה בגובה רב ופונה לבית החולים איכילוב במצב קל. התאונה התרחשה באתר בנייה של מגדל בגובה 42 קומות. בשירותי הכיבוי אמרו כי המעלית קרסה בקומה ה-41, והפועל שהיה בה נפל ונהרג. החובש יששכר וייס סיפר: "כשהגענו לרחוב ראינו מעלית ניקוי חלונות שנשברה וקרסה בגובה של עשרות קומות, וזוגיות רבות שנפלו מגובה רב והתנפצו. הרחקנו את עובדי האורח והסקרנים שהתקרבו למקום על מנת שלא ייפגעו אם ייפלו זוגיות נוספות. פועל שנפל מגובה שכב על הקרקע כשהוא מחוסר הכרה וסובל מפגיעה רב מערכתית. הוא היה ללא סימני חיים ולאחר בדיקות רפואיות נקבע מותו". בכפר יהושע בעמק יזרעאל נהרג עובד בן 58, תושב יפיע, לאחר שנפל מגג של רפת במושב. מהחקירה עלה כי הוא עסק בהתקנת גג מאיסכורית (לוחות פח דקים) ונפל מגובה של כשישה מטרים. הוא פונה לבית חולים, שם נקבע מותו. בבית החולים פוריה בטבריה מאושפז עדיין במצב אנוש תושב כפר קאסם, בן 56, שנפצע בתאונת עבודה בשבוע שעבר באתר הקמת תחנת כוח ליד כוכב הירדן. צורר של קרשים נפל עליו במהלך פריקה. מבית החולים נמסר כי הוא מורדם, מונשם ומצבו אנוש אך יציב.

הרוג פלסטיני רביעי בהפגנות נגד ההתנחלות אביתר

נער פלסטיני בן 16 מת בשבוע שעבר (17.6) מפצעיו לאחר שנורה בידי חיילי הכיבוש סמוך למאחז אביתר בגדה המערבית. ההרוג הוא אחמד זאהי בני שמסה תושב הכפר ביתא שמדרום לשכם. שמסה הוא ההרוג הרביעי מאז פרצה המחאה נגד המאחז אביתר, שהוקם בתחילת מאי סמוך לצומת זעאתרה (תפוח). בסוף השבוע הקודם (11.6) נהרג מוחמד סעיד חמאיל, נער פלסטיני בן 15, מירי חי של חיילי הכיבוש בכפר ביתא. עוד שישה מפגינים נפצעו מירי חי בהפגנות נגד הקמת המאחז אביתר ופוננו לבית חולים. שבועיים לפני כן נהרג במקום קרוב משפחתו של חמאיל, בן 28. המחאה ניצתה בעקבות הקמת המבנים בגבעה בשטחים הפלסטיניים הכבושים לפני כמה שבועות. תושבי האזור מסרו כי בחודש שעבר פלשו המתנחלים לקרקעות ששייכות להם, והספיקו בינתיים לבנות עשרות מבנים. יצוין שחיילי צה"ל לא רק יורים למוות בפלסטינים, אלא אף צולמו כשהם מסייעים בהקמת המאחז.

צוין יום המודעות לחטיפת ילדי תימן

השבוע צוין (21.6) יום המודעות לחטיפות ילדי תימן, המזרח והבלקן. מחד"ש נמסר: "החזית עומדת לצד הנאבקים על צדק, הכרה וריפוי בפרשת היעלמותם של מאות ילדים ממשפחות יוצאות תימן, צפון אפריקה והבלקן. הגזענות העמוקה של דור מקימי המדינה אופפת פרשה זו מכל עבריה". כמו כן קראה חד"ש לחבריה להשתתף בעצרת שהתכנסה בגן הוורדים סמוך לכנסת בירושלים. בדיון הראשון בנושא שנערך במליאת הכנסת ב-20 בנובמבר 1950, הוקיע ח"כ מאיר וילנר (מק"י) את קשר השתיקה סביב הפרשה, ואמר: "כל חבר כנסת בלתי משוחד יודע שהמצב הוא בכי רע". למרות הדיון, תינוקות וילדים המשיכו להעלם. לפי ועדת קרמי, בשנים 1951-1954 נעלמו כ-260 תינוקות ברחבי הארץ. איסוף המידע שנמשך מאז, גם בידי עמותת עמר"ם המרכזת את המאבק בנושא, מצביע על רבים נוספים שנעלמו. מהם שנקברו בקבר אחים בלי הודעה למשפחה או נחטפו ואומצו בידי משפחות אחרות. לדברי חד"ש, "ההכרה ועשיית הצדק בפרשה הכרחית על מנת לאפשר דיון פתוח ועמוק בגזענות החברתית והמוסדית ובאופנים השונים שבהם היא פועלת. עלינו לדעת את ההיסטוריה של העוולות והכשלים של השנים הראשונות למדינה. כמו במקרה של הנכבה הפלסטינית, גם במקרה של פרשת חטיפת הילדים – הסתרה וכיסוי לא מרפאים פצע שממשיך לכאוב דורות אחרי דורות."

ח"כ עודה בירן על הקמת ועדת החקירה לאסון במירון

הממשלה אישרה השבוע (20.6) הקמת ועדת חקירה ממלכתית לאסון הר מירון, חודשיים לאחר מותם של 45 בני אדם. ההחלטה קובעת שתוקם ועדת חקירה ממלכתית, נהנית מעצמאות ומסמכויות רחבות: חבריה ימונו בידי נשיא בית המשפט העליון (ולא בידי הממשלה, שאת פעילותה הם אמורים לחקור), בראשה יעמוד שופט, יש לה סמכות לזמן

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

מסגד סידנא עלי בהרצליה (צילום: זוכרות)

אי-שוויון ואלימות ברחובות

טלוויזיה שנערך בעשרה ביוני באחד מערצי החדשות, סיפר ע'סאן למראיינת על הניסיון הקשה שעבר. לשאלתה בדבר העתיד המשותף שהוא מדמיין ליהודים ולערבים בארץ, ענה באופן מפתיע אך מכאיב עד מאוד:

"את צריכה להבין דבר אחד... ותרשי לי לסיים ולהוסיף משפט אחרון: כל זמן שהבן שלך יהיה טיס, והבן שלי יהיה טייח, לא תהיה כאן שלוה בארץ הזו". כמי שנראה כאיש עבודה ועמל כפיים, ודאי שלא הייתה כוונתו להמעיט בערכם של עובדי כפיים, או לחילופין להאדיר את שמם של הטייסים (ובמיוחד לא אלה שהמטירו טונות של פצצות על בתי מגורים בעזה). ברור שע'סאן חאג' יחיא כיוון בדבריו לתופעה רחבה הרבה יותר. הוא ביקש לבטא את תחושת העוול שחווים אזרחי ישראל הערבים יום-יום, בשל האפליה המתמשכת נגדם כמעט בכל תחום שניתן להעלות על הדעת.

אפשר להזכיר למשל את נושא תקציבי החינוך, בו זועקים לשמים הפערים העצומים בין התקציבים המוקדשים לתלמידי יסודי ותיכון בחברה היהודית, לבין התקציבים המוקצים לתלמידים בחברה הערבית הנמוכים מהם במחצית או בשליש. עובדה זו נותנת את אותותיה בין השאר בפערים הקיימים בהישגים לימודיים ובתוצאות מבחני הבגרות במגורים השונים.

תחום אחר קשור בקרקעות ובבנייה. לישובים ערביים לא מאושרות תוכניות מתאר שיאפשרו התרחבות ובנייה עבור האוכלוסייה המתרחבת, עובדה היוצרת במודע ובכוונה תחילה תופעה של מחנק מגורים בלתי נסבל. אפליה זו מובילה גם להרס מה שמכונה "בנייה לא חוקית" בידי המדינה. לכך מצטרף "חוק קמיניץ" שבהוראתו התקיים מסע מכאיב של הרס בתים ביישובים הערביים (ואולי עוד ישוב ויתבצע אם לא יבוטל החוק או יוקפא שוב). אפשר לדון גם בנושא התשתיות והתקציבים הדלים המועברים לרשויות המקומיות הערביות. וכל נשכח את חוק הלאום, שהוא חוק מפלה וגזעני מיסודו.

ישנם כמובן תחומים נוספים בהם בולטת האפליה נגד אזרחי ישראל הערבים, אבל דומה שדי כמה שכבר הוזכר. כאשר ע'סאן חאג' יחיא דיבר על הפער בין מי שמייעדים אותו להיות טייח לבין מי שמייעדים אותו להיות טיס – הוא כיוון בדיוק לתחומים שהוזכרו לעיל. אך יש עדיין מי שממשיכים ומלבים את אי-השוויון, את האפליה וגם את הניכור והאיבה.

גיורא איש שלומית

ע'סאן חאג' יחיא, בן 60 מטייבה, סיים את התפילה במסגד סידנא עלי שבהרצליה – המסגד שנותר שריד אחרון לכפר הפלסטיני אל-חארם שהוחרב ב-1948 וכל תושביו הפכו פליטים. ע'סאן מיהר לביתו לקראת סעודת האיפטאר, לשבירת צום הרמדאן. הוא יצא מהמסגד ופנה לעבר מכוניתו. במגרש החניה שליד המסגד ארבה לו כנופיה של תריסר בריונים. חלקם היו רעולי פנים, ובדיעבד התברר שהם נענו לקריאה שפורסמה בקבוצות ווטסאפ של הימין הקיצוני לארגן ולבצע מעשי לינץ' באזרחים ערבים. בחשבון הפייסבוק של אחד התוקפים אף פורסמה ההצהרה הבאה: "אנחנו עם ה' יתברך, נעיף לכולם את הראשים". שלושה מהבריונים פנו אל ע'סאן ושאלו ישירות אם הוא ערבי. לאחר שענה בחיוב לשאלתם, ועדיין לא הבין מה מצפה לו, ריססו את פניו בגז פלפל כדי לגרום לו עיוורון זמני, ובכך מנעו ממנו לזהותם או להגן על עצמו.

ע'סאן הספיק להיכנס למכוניתו, אך החבורה כולה התנפלה עליה בכלים חדים, בבקבוקי זכוכית ובאבנים, בניסיון לשלוף אותו מכלי הרכב כדי להמשיך להלוו בו ביתר נוחות. ע'סאן חאג' יחיא נאחז נואשות בהגה מכוניתו, מנסה למנוע מהפורעים לתלוש אותו ממקומו ולחסלו. הבריונים הכו אותו מכות קשות תוך שהם מקללים אותו קללות גזעניות. לפתע חש המותקף כאב עז בגבו. כאב זה נבע, כפי שהתברר מאוחר יותר, מדקירה בכלי נשק קר. במהלך התקיפה ניסה ע'סאן לדבר על לב התוקפים, אך הם היו נחושים בדעתם לרצוח אותו. מאוחר יותר סיפר בראיון לטלוויזיה, כי באותו רגע הרגיש שבא סופו והבריונים עומדים להרוג אותו.

כאשר צנח ראשו על ההגה באפיסת כוחות, סברו תוקפיו שמת ונמלטו מהמקום. הוא נותר מוטל במצב זה, מדמם וממתין להצלה. למזלו, עובר אורח שהבחין במצבו דיווח מיד למשטרה ולמגן דוד אדום, וע'סאן פונה באמבולנס לבית חולים.

התקיפה המתוארת לעיל התרחשה ב-12 במאי. ע'סאן אושפז בבית חולים במצב בינוני, והחלים בינתיים מהפגיעות הגופניות. עם זאת, לדבריו, על הפצע הנפשי טרם הצליח להתגבר. ע'סאן העיד שהתחיל לפתע לחשוש מאנשים. הוא סיפר בכאב על הטראומה שהותיר ניסיון הלינץ' בנפשו: קבוצה בת יותר משלושה אנשים גורמת לו היום לבעתה. הוא אף הצהיר שמיום התקיפה הוא אינו מסוגל להעלות בדעתו לשוב ולבקר בהרצליה, דבר שהיה אצלו הרגל. בראיון

נערכה הוועידה ה-21 של ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי

נבנה את העתיד - נוביל את השינוי

אביב, עלאא שלאעטה (סכנין), קרלו רשרש (נצרת), רוז אסדי (דיר אלאסד), שאדי נסאר (עראבה), שוקי בוברארה (אבו סנאן).

ההחלטות הפוליטיות

בסיכום הוועידה הוחלט על פרסום גילוי דעת פוליטי, המובא להלן:

"הוועידה הארצית ה-21 של בנק" קוראת למאבק המוני נגד ממשלת הימין שהוקמה ערב הוועידה בראשות נפתלי בנט. למרות נפילת השלטון הגזעני של נתניהו, קווי היסוד של הממשלה החדשה ממשיכים את מדיניות הכיבוש, את העמקת פרויקט ההתנחלות הקולוניאלי ואת המדיניות הכלכלית

הניאו-ליברלית. הוועידה הארצית מציינת כי שנת הקורונה פגעה בייחוד בשכבות המוחלשות, בצעירים, בנשים, ובציבור הערבי – וכי הממשלה החדשה לא מציגה פתרונות למשבר.

הוועידה מגנה את מבצע המעצרים הפוליטיים שביצעה המשטרה ביישובים הערביים על מנת לרכא את רוח המאבק של

הצעירים הערבים. הוועידה מדגישה כי מעצרים ואמצעי דיכוי לא ישברו את המוני הנוער הערבי-הפלסטיני הנאבקים למען שוויון אזרחי ולאומי.

הוועידה הארצית קוראת להגברת המאבק בקרב הנוער ובכלל נגד תופעת האלימות והפשעה, שמקורה היסודי הוא במדיניות ההפקרה של הציבור הערבי בידי הממסד והממשלה. הוועידה קוראת להיאבק בשיח ההפרדה העדתית בחברה הערבית.

תופעת האלימות והפשעה, כמו גם שיח ההפרדה העדתית – משרתים את הממסד הציוני בפירור ובפירוק החברה הערבית ומשמים כהסחת דעת של ההמונים הערבים מהמאבק למען שוויון וזכויות אזרחי ולאומי.

הוועידה קוראת לחיזוק השותפות הערבית-יהודית והמאבק לשוויון מלא בקרב הנוער בתור הדרך היחידה להדיפת הגזענות והפאשיזם. זאת נוכח התפשטות הגזענות והשיח הפשיסטי בקרב הציבור, ובפרט בקרב הנוער. הוועידה מדגישה כי השותפות הערבית-היהודית וחיסול האפליה הגזענית הם האינטרסים האמיתיים של הנוער בשני העמים.

הוועידה הארצית חוזרת ומאשרת את התנגדותה לכל ניסיונות הממסד הציוני לקדם גיוס בקרב הנוער הערבי-הפלסטיני – אם לצבא ואם לשירות לאומי. קידום הגיוס בקרב הנוער הערבי-הפלסטיני מטרתו למחוק את הזהות הלאומית של הנוער וליצור קשר מלאכותי וכוזב בין עבודה התנדבותית

בסימן של התחדשות ושל התגברות על משבר הקורונה, קיימה בסוף השבוע (18.6-19) ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי (בנק"י), המשמרת הצעירה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, את ועידתה ה-21 תחת הסיסמה: "נבנה את העתיד – נוביל את השינוי".

בליל שבת (18.6) התקיים באולמי סמיראמיס בשפרעם אירוע הפתיחה של הוועידה, בהשתתפות מאות חברות וחברי בנק"י, מק"י וחד"ש, בהם חברי הכנסת איימן עודה, עאידה תומא-סלימאן ועופר כסיף. את האירוע הנחו חברי בנק"י עידן סלוצקר ואימאן כנאענה. הוועידה נפתחה בנגינתה של תזמורת סניף דיר אלאסד, ולאחר מכן הביאו ברכות מזכ"ל מק"י עאדל עאמר ומזכ"ל בנק"י ערפאת בדארנה, נערכו הופעות ובהם ריקוד דבקה, יריד דוכנים של סניפי בנק"י ועוד.

לכל אורך השבת התקיימו דיוני הוועידה בהשתתפות כ-140 צירים וצירים מרחבי הארץ, יהודים וערבים. הצירים ייצגו כ-1,000 חברות וחברי ובנק"י שגרשמו במפקד שנערך לקראת הוועידה, שלא כלל קבוצות אל-טליעה (חטיבת ביניים צעירה)

וקבוצות בני עמל (גילי יסודי). דיוני הוועידה עסקו במגוון שאלות פוליטיות וארגוניות הקשורות בפעילות התנועה, תוך שיתוף חוויות ונסיון מעשי מהסניפים השונים ומזירות הפעילות השונות סומנו מטרות והועלו רעיונות לחיזוק ולהרחבת פעילות התנועה.

ועידת בנק"י ה-21 התקיימה כחמש שנים לאחר הוועידה הקודמת (אפריל 2016), זאת בניגוד לשלוש השנים הקבועות בתקנון. הסיבות לדחייה הן סדרת מערכות הבחירות, משבר הקורונה, ולבסוף המתקפה על עזה.

בשל דחייה זו, על אף התכנסות מועצות בנק"י בשנים שבין הוועידות, הוועידה ה-21 חשבה אף יותר. בסניפים בוטא רצון עז לקיים דיונים מקיפים בפורום ארצי, ובלט הצורך בבורר בריענון ההנהגה ובשילוב חברים וחברות צעירים בתוכה. מאז הוועידה ה-20 צמח דור חדש של חברות וחברים, שרבים מהם הייתה זו ועידה ראשונה של התנועה.

ועד מרכזי חדש וצעיר

כחלק מהוועידה התקיימו בחירות לוועד המרכזי של בנק"י. בוועד שנבחר 21 חברות וחברים, ששמותיהם מופיעים להלן לפי סדר אלפביתי של השם הפרטי:

אבראהים עודה (כפר יאסיף), אחמד עבאדי (ג'דידה אלמכר), אימאן כנאענה (עראבה), אמג'ד חאג' (אעבלין), אסיל ג'מאעמה (יפיע), באסל פרח (חיפה), דאנא דלה (כפר יאסיף), חמאדה חאג' דאוד (אום אלפחם), חסיין מוסא (עכו), חסיין מריסאט (טמרה), לארא גזאוי (קלנסווה), מועתז חיאדרה (סכנין), נידאל עלאא אלדין (יפיע), סופיאן חביב אללה (עין מאהל), סער יהלום (תל אביב), עידן סלוצקר (תל

מחאה ליד נתיבי איילון בתל-אביב: "גוגל חייבת לשלם מס" (צילום: עמותת טון)

בין הסכמי מס בינלאומיים למיסוי בעלי ההון (ב') מדוע ליברמן אינו רוצה העלאת מסים

ישראל וההסכם הבינלאומי

לכאורה, ההסכם שהושג בלונדון הוא סיבה לחגיגה. סוף-כל-סוף ישלמו התאגידים הענקיים מס. אבל יישום המהלך רחוק עד מאוד, וטרם נעשה ולו צעד אחד להגשמתו. כאשר המדיניות של ממשלת בנט היא להימנע בכל מחיר מהעלאת מסים, מציב ההסכם אתגר רציני בפני קובעי המדיניות, ובראש ובראשונה בפני שר האוצר ומשרדו. יצוין שבנק ישראל, הקשוב תמיד לאופנות בקפיטליזם הגלובלי, דווקא מצדד בהעלאת מסים.

על פניו, אין לישראל שום בעיה להעלות את המס על התאגידים הגדולים. הרי לפי חוק שיעור מס החברות הוא 23% - לאחר שנות דור של קיצוצים. אך כאשר בודקים את תשלומי המס של התאגידים המקומיים הגדולים (רובם בבעלות זרה - בעיקר אמריקאית) ושל התאגידים הרב-לאומיים הפועלים בישראל, מתברר כי המצב שונה לחלוטין. חברות הטכנולוגיה "הישראליות" (במירכאות, כי גם בהן יש מרכיב של בעלות זרה), ובהן צ'ק פוינט וניס משלמות 12% מס או 7.5% באזורים המוגדרים "בעדיפות לאומית". חברות ישראליות שאינן בתחום ההיי-טק, משלמות בפועל כ-6% - תאגיד טבע אפילו פחות מזה. החברות הרב-לאומיות שמקיימות פעילות פיתוח או ייצור בישראל (אינטל, מיקרוסופט, וחלקים מגוגל ופייסבוק, למשל) משלמות בין 6% ל-12%, אך בעקבות קבלת מענקים מהמדינה והטבות מס נוספות, שיעור המס האמיתי נמוך הרבה יותר. לבסוף, חברות היי-טק עם פעילות דיגיטלית בתחום הסחר והפרסום, רובן ככולן אמריקאיות כגון גוגל, פייסבוק ובוקינג, אינן משלמות מס בישראל בכלל - חרף מחזור עסקי שנתי של מיליארדי דולר.

משרד האוצר אינו מפרסם נתונים לגבי אובדן הכנסות המדינה בעקבות הפטורים, במס, ההפחיתות, המענקים ועוד מהם נהנים התאגידים הגדולים. אולם לפי דו"ח פנימי שלא פורסם מדובר באובדן הכנסה של כ-58 מיליארד שקל בין השנים 2005 ל-2013. טבע לבדה זכתה באותה תקופה בהטבות בסך 21 מיליארד שקל ואילו ההטבות של אינטל, ישקר, צ'ק פוינט וכי"ל נאמדות בכ-14 מיליארד. ברור עתה מי מרוויח ומי מפסיד מתוכנית ליברמן לפיה "לא יהיו העלאות מסים". המפסידים הם אזרחי ישראל.

אפרים דויד

בגיליון "זו הדרך" האחרון (16.6) פורסם חלקו הראשון של המאמר, העוסק במיסוי בעלי הון בארה"ב ובישראל. המאמר התמקד בכך שבעלי ההון הגדולים בישראל (בעלי אזרחות ישראלית) ברובם אינם משלמים כאן מס: מרים אדלסון (שהונה 38 מיליארד דולר); רומן אברמוביץ' (17 מ'), אייל עופר (12 מ'), פטריק דהרי (12 מ'), פרנק לואי (6 מ'), שרי אריסון (6 מ'), עידן עופר (6 מ') וטדי שגיא (5 מ') אינם מתגוררים בארץ במרבית השנה ולכן אינם חייבים בתשלום מס. ישנם ביניהם הנהנים ממעמד של "עולה חדש" הפוטר אותם מתשלום במשך שנים רבות. חלקו השני של המאמר, המובא להלן, עוסק בהתחמקות של התאגידים הרב-הלאומיים הגדולים מתשלום מסים.

נחישות אחר המס האבוד

אחת ההצהרות הראשונות של שר האוצר הניאו-ליברלי החדש, אביגדור ליברמן, הייתה: "לא יהיו העלאות מסים". ליברמן אף שלל את דמי האבטלה מ-68% ממחוסרי העבודה, והכריז על רצונו לקצץ בשכר העובדים במגזר הציבורי. ניאו-ליברל, אמרנו?

אבל בעולם הקפיטליסטי כבר נושבות רוחות אחרות. בתחילת החודש הגיעו שרי האוצר של שבע המעצמות הקפיטליסטיות הגדולות להסכם בדבר מיסוי גלובלי מינימלי של חברות רב-לאומיות. בפגישתם בלונדון הם קבעו ששם זה יעמוד על 15% מהרווחים לפחות. כשתיושם ההצעה (אם וכאשר, כמובן), חברות הטכנולוגיה הגדולות, בעלות שולי רווח של 10% לפחות, לא יוכלו עוד להתחמק מתשלום מסים באמצעות רישום הכנסותיהן במדינות שהעניקו להן פטור.

שרת האוצר האמריקאית, ז'נט ילן, בירכה על ההסכם ואף צייצה בטוויטר כי המס החדש "יסיים את המרוץ לתחתית במיסוי תאגידים ויבטיח יחס הוגן לבני מעמד הביניים ולעובדים בארה"ב וברחבי העולם". מי היה מאמין כי שרת האוצר של ארה"ב מגינה על העובדים בארצה וברחבי העולם!

ההסכם שם לו כמטרה ענקיות טכנולוגיה עולמיות כמו אמזון ומיקרוסופט. שר האוצר הגרמני אולף שולץ אמר לפני פרסום ההודעה, כי ההסכם "ישנה את העולם". לדבריו, שיעור מס של 15% יעזור למדינות לשלם את החובות שהצטברו במהלך מגפת הקורונה.

נשיא איראן הנבחר, איברהים ראסי (צילום: סוכנות הידיעות האיראנית אירנא)

מאבק מעמדי ברפובליקה האסלאמית

בעת שהותו באיראן שוחח ברבנסי עם פעילים רבים ודיווח על כך בהרחבה בעיתון הקומוניסטי היוצא לאור בפריס. להלן קטעים מתוך הכתבה.

מצבם הקשה של הפעילים למען זכויות האדם באיראן ידוע לרבים ברחבי העולם. פחות ידוע מצבם החמור הרבה יותר של פעילי האיגודים המקצועיים, אלה נאבקים אף הם למען זכויות אדם, למרות שהדיכוי ממנו הם סובלים הוא קשה יותר. חרף הקשיים והרדיפות, פורצות שביחות והפגנות עובדים באופן תדיר ברחבי המדינה.

במחוז חוזהסטאן (דרום-מערב איראן), עובדי מפעל הסוכר וחוות גידול קנה הסוכר הגדולה שסמוכה לו למדו בוקר אחד כי חברת הסוכר הופרטה. ועד הפעולה המחתרתי הכריזו מייד על שביתה נגד ההפרטה ובדרישה לתוספות שכר. הפתעת העובדים הייתה גדולה במיוחד כאשר למדו מי "רכש" את המפעל: בן אחיו של אחד מראשי המחוז. הכל נעשה בהסתר, ללא ידיעת התושבים וכמובן מבלי לשתף את העובדים. השוכתים התמידו במחאתם עד להקפאת ההפרטה ולחשיפת "הקומבינה" המקובלת במדינה, לפיה ראשי המשטר או קרוביהם מתעשרים על חשבון הקופה הציבורית או נכסי המדינה.

המצב החברתי ברחבי איראן דליק עקב העמקת העוני והאבטלה והכרסום ברמת החיים של העובדים. השביתה בחוזהסטאן אינה מקרה בודד. כך הסביר ראסון בודאג'י, בן 54, מורה למתימטיקה ומראשי איגוד עובדי ההוראה הפועל ברחבי איראן. "מטרתנו היא להגן על מעמד המורה, לשפר את רמת החינוך ולהיאבק למען חינוך חינם לכל", מסר. "אנו גם נאבקים באפליית התלמידות ודורשים לאסור את החינוך הדתי במערכת החינוך הציבורית – גם בהתחשב בפסיפס האתני והדתי במדינה וגם כדי להבטיח שוויון לכל". לדבריו, בין יעדי האיגוד – "לגשר על הפערים הקיימים בין מערכות החינוך בערים ובכפרים".

בגלל פעילותו האיגוד-מקצועית, נעצר בודאג'י ב-2009 ונידון לשבע שנות מאסר בתואנה של "פגיעה בביטחון המדינה". עם שחרורו פוטר מעבודתו ונותר ללא פרנסה. בגלל שהתמיד בפעילותו, הוא נשפט שוב במאי 2020 והוטל עליו הפעם עונש כבד הרבה יותר: עשר שנות מאסר. גם ר', בת 30 ובעבר פעילה שמאלית באוניברסיטה, ממחינה לריצוי מאסר של שש שנים ושל שלוש שנים על תנאי בגין "המרדה". בתום לימודיה פעלה ר' למען התאגדות עובדים. בכל רגע עלולים שוטרים להתדפק על דלת ביתה.

בחירתו של איברהים ראסי לנשיאות הרפובליקה האסלאמית של איראן לא תקל על פעילותם של אנשי האיגודים המקצועיים שבמחתרת. שליח העיתון הקומוניסטי "הומוניטה", פייר ברבנסי, ביקר באיראן כדי לסקר את הבחירות לנשיאות ופגש שם את פעילי האיגודים שקיומם אסור לפי חוק. חוקת הרפובליקה האסלאמית קובעת כי "לא קיימות סתירות בין מעסיקים לעובדיהם".

נשיא איראן החדש - התליין של טהראן

המועמד איברהים ראסי זכה השבוע (19.6) בבחירות לנשיאות איראן, לאחר שקיבל כ-62 אחוזים מקולות הבוחרים. יחד עם זאת, הכירו השלטונות בכך ששיעור ההצבעה בהן היה הנמוך מאז הקמת הרפובליקה האסלאמית, כ-40%. זאת, לעומת יותר מ-72% בבחירות הקודמות. ראסי ייכנס לתפקידו בעוד כחודש וחצי.

תנועות פוליטיות רבות קראו להחרים את הבחירות, ובהן מפלגת תונה הקומוניסטית שבמחתרת. לדברי המפלגה, מספר המצביעים בפועל היה נמוך מהמספר שפרסם המשטר התיאוקרטי, ועובדה זו מצביעה על כך שרוב העם האיראני מתנגד לראסי ומבקש להוביל לקץ השלטון האסלאמיסטי. "זה היה דווקא יום ניצחון היסטורי של העם האיראני במסחרה הקרויה בחירות. עתה יש לתרגם את 'לא' לתנועה חברתית-פוליטית המונית ורחבה להפלת המשטר", נכתב בהודעת המפלגה.

עוד צוין בהודעה: "ראסי עומד מאחורי האסון הלאומי שהתחולל ב-1988 – הוא האחראי לטבח של אלפי אסירים פוליטיים". גם ארגון זכויות האדם הבינלאומי אמנסטי גינה את ראסי וקרא לחקור אותו בגין פשעים נגד האנושות ודיכוי אלים של מפגינים.

לפי אמנסטי, ראסי היה אחד מארבעה שופטים שפיקחו על עונש המוות שהוטל על כ-5,000 אסירים. "העובדה שאיברהים ראסי נבחר כנשיא במקום להיחקר על פשעים נגד האנושות – על רצח, העלמות כפויות ועינויים, היא תזכורת עגומה לחסינות השוררת באיראן", אמרה מזכ"לית הארגון אגנס קאלאמרד בהצהרה שמסרה לאחר ההכרזה על ניצחונו של איש הדת השמרן.

מקום, מרידיאן וזיכרון – מונחים שעולים כדי לארגן מחדש את העימותים הנפשיים, החברתיים והלאומיים שקודמים לשמותינו ויוצרים דיאלוג בין פנים לחוץ, דיאלוג שעשוי להיות מיסטי, שמפשיט את מה שמתחת לעורנו ומאפשר למבט לחדור אליו כדי למצוא משמעות. במונחים אלו מנסה האמנית רבאב סעאבנה להכיר את עצמה ואת האחר שנמצא מתחת לעורה ומחוצה לו.

לדבריו, "מלחמות מכל סוג, אישיות וקולקטיביות, נפשיות וחברתיות, שולטות בגוף: במלחמות הופך הגוף מכונת מלחמה שמתפוצצת אצל אחרים, או שהוא מעונה כדי להגן על מולדת או כדי להיות מוצע בתור מנחות לאלים. המחקר בעבודתה של רבאב מוביל לאור. זה המוקד של האסתטיקה הפואטית שלה, שבאמצעותה הקריאה בעבודתיה היא הוליסטית ומושלמת. היא מציירת בגירי פחם זולים, כשהיא נעזרת בצבעוניות עשירה בגווני אפורים המגיחים מהשחור כדי לפגוש את הלבן, את נצנוץ האור העוסף ושולט. זה האור הפתוח אל האין-סוף".

"גישתה הפלסטית שואבת את עוצמתה מהאומץ שבו היא מתעמתת עם הציור. היא אינה מהססת להתעמת עם מגוון האבזורים והביטויים בדרכים מודרניות, כשהיא נעה בין האמירה החברתית האמיצה ובין היישום הטכני רם המעלה. רבאב מעוררת מחאה דרך האמנות שלה – אמנות חברתית או אמנות מגויסת, כדי להשיג באמצעותה דיאלוג בין שונים. זה הדיאלוג שהחברה במזרח התיכון צמאה לו כאמצעי של תקשורת לחיים טובים יותר. כך יופי הופך אמצעי להבעת מסרים ולהסתרת הטרגדיה האנושית שנשים חוות בעולם בכלל, ובמזרח התיכון בפרט", הדגיש.

יצוין שתערוכת היחיד של נתנאל הרבלין המוצגת בגלריה היא תערוכת היחיד הראשונה שלה בארץ. הרבלין גדלה בארץ ומתגוררת בפריז, שם למדה בבזאר, בית הספר הלאומי הגבוה לאמנויות היפות, והציגה בעיקר בחו"ל (ניו יורק, בייג'ינג ועוד). עיקר עיסוקה הוא בנושאים של הגירה, שייכות וזהות. התערוכות כולן פתוחות בגלריה בין שבת לחמישי, בשעות 9:00 – 15:30.

נמרוד עובד

הקרנת בכורה בסינמטק שדרות ממשלת ארה"ב נגד הזמרת בילי הולידיי

בילי הולידיי (1915-1959) הייתה זמרת ג'אז אמריקאית, מן החשובות במאה ה-20. להולידיי היו קול יוצא דופן וסגנון שירה מקורי. בסינמטק שדרות יוקרן הערב (23.6) בשעה 20:00, ובמוצ"ש (26.6) בשעה 21:15, סרט עלילתי בבימויו של לי דניאלס על הדרך שהקנתה לזמרת מעמד של אויבת הסדר החברתי הגזעני בתקופתה. הולידיי, האישה שמאחורי הקול האדיר, התעקשה לומר משהו בעל משמעות לקהל העצום שגדש את האולמות בהם הופיעה. בעוד היא שרה בקולה הרם והמיוחד, סימנו אותה סוכנים פרדליים כמטרה במבצע חשאי שנועד לאסור עליה להופיע ובמיוחד לשיר את השיר "פרי מוזר", הנחשב אחד ממבשרי התנועה לזכויות האזרח. במשפט שכל העולם עקב אחריו, הושלכה הולידיי לכלא ויצאה מחוזקת. הקהל העצום שלה היה כוחה, ממנו פחד הממשל ואותו ניסה לעצור בכל מחיר.

יצירה של רבאב סעאבנה בתערוכה "חרושות פנים" המוצגת בגלריית אום אל-פחם

שש תערוכות חדשות בגלריית אום אל-פחם

שש תערוכה חדשות של אמנים יהודים וערבים נפתחו בגלריה הוותיקה לאמנות באום אל-פחם. הגלריה מציגה אמנים ואמניות, יהודים וערבים עם דגש באמנות עכשווית ערבית-פלסטינית.

הגלריה הוקמה בשנת 1996 ביוזמתו של בן העיר, האמן סעיד אבו שקרה, המכהן כמנהל וכאוצר ראשי. מטרת הגלריה היא להביא אמנות עכשווית ואיכותית לאום אל-פחם ולתושבי ואדי עארה, להציג אמנות ערבית ופלסטינית מקורית ולשמר ולפתח את התרבות הערבית-הפלסטינית.

התערוכות החדשות שנפתחו הן: "פייטה" מאת דורין ארקין; "אני ואני האחר" מאת פראת זרייק (אוצר: פריד אבו שקרה); "בתווך" מאת מאי דעאס (אוצרת: כרמית בלומנון); "ואולי לא היו הדברים מעולם" מאת נתנאל הרבלין (אוצרת: עפרה חרני); "חרושות פנים" מאת רבאב סעאבנה (אוצר: פריד אבו שקרה) ו"שבעת העמקים", מאת עמית ברלוביץ (אוצרת: עדי אנגלמן). על "חרושות פנים" כתב האוצר אבו שקרה: "זהו זמן,

השקת תערוכה של רוני דורון בגדה השמאלית

בגלריית הגדה השמאלית (אחד העם 70, תל-אביב) תפתח ביום חמישי הקרוב (24.6) בשעה 20:30 התערוכה של רוני דורון "ענבים". דורון סיימה את לימודיה בבצלאל לפני חמש שנים והציגה את יצירותיה במסגרות שונות. האמנית פרסמה ספר עם עבודותיה בשם "צל הוא הבטחה". הספר ראה אור בעקבות התערוכה הקבוצתית "עד כדי כל" בגלריה גבירול במאי 2018. הוא מכיל רישומים בנושא שיווי משקל, שחלקם מתארים אובייקטים צפים וחלקם פסלים מדומיינים. הספר הוא פורמט אידיאלי לצפייה ברישומים אלה, כיוון שהם מופיעים בו זוגות-זוגות, ובכך מאפשרים להישען על ההד שהשאיירו הרישומים שקדמו להם.

נבנה את העתיד

<< המשך מעמ' 6

הוועידה ה-21 של בנק"י

ותרומה לקהילה לבין קבלת האג'נדה הציונית ווויתור על הזהות הלאומית, וזאת במקביל למתרחש בזירה הפוליטית הארצית. הוועידה מדגישה כי הדרך הטובה ביותר להדיפת נסיונות אלה היא בחיזוק השיח הפטריוטי בקרב הנוער וקיום פעילויות התנדבותיות ביוזמת בנק"י.

הוועידה שולחת ברכות לסרבניות ולסרבנים של שירות בצבא הכיבוש כקול של מצפון וכמעשה של פטריוטיות אמיתית במערכה לקידום השלום הצודק.

הוועידה הארצית קוראת לחזק את תפקידם של חברות וחברי בנק"י בקרב העובדים ובעבודה האיגוד-מקצועית – הפעילות למען זכויות העובדים והפעילות בתוך האיגודים המקצועיים הן הדרכים הטובות ביותר לחיזוק מקומה של בנק"י בקרב העובדים הצעירים ולהיאבק נגד כל צורות הניצול שמפעיל שלטון ההון. הוועידה קוראת לחזק את המאבק המעמדי המתקדם בישראל נוכח תאוות הבצע והניצול הקפיטליסטי, ובייחוד נגד תופעת תאוות העבודה בענף הבניין שגובה את חייהם של עשרות פועלים מדי שנה. הוועידה מגנה את הרדיפה היומיומית והמשפילה של עובדים פלסטינים במחסומי הדיכוי בשטחים הפלסטיניים הכבושים. הוועידה הארצית שולחת את ברכתה לעם הערבי הפלסטיני העומד איתן מול הכיבוש הישראלי האכזרי על אדמותיו, ונאבק למען שלום צודק המבוסס על הקמת מדינה פלסטינית עצמאית וברירתה ירושלים המזרחית.

הוועידה קוראת לחיזוק מסגרות עממיות המקדמות מאבקים פוליטיים דוגמת "אלחרכאת אלשבאביה", על מנת להעמיק את המודעות הפוליטית, הרעיונית, הפטריוטית והסוציאליסטית של הצעירים. זאת בביסוס תפקידה של בנק"י ושל המפלגה במסגרות מסוג זה, ועל מנת לעמוד לצד העובדים בכל מאבקהם.

הוועידה קוראת לכל בני ובנות הנוער בארץ לקחת תפקיד מוביל במאבקים נגד הכיבוש ולמען השלום הצודק; נגד כוחות הפאשיזם ולהגנה על המרחב הדמוקרטי; נגד הריאקציה והפירוד הערתי בחברה הערבית ולמען חברה מתקדמת ושוויון מלא לנשים; נגד ניצול ולמען צדק חברתי; נגד גזענות ולמען שוויון מלא של הציבור הערבי. הוועידה מברכת את כל החברים והחברות שלוקחים חלק בפעילות התנועה ומרימים את דגל התנועה בכל זירות המאבק והחיים. הוועידה מודה לתנועות האחיות ששלחו אליה ברכות ומחזקת את כלל תנועות הנוער שנאבקות ברחבי העולם למען שלום, שחרור מהאימפריאליזם וצדק חברתי.

הוועידה מברכת את המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) לקראת ועידתה ה-28 שתתקיים ביולי 2021, קוראת להשתתפות רחבה של צעירים וצעירות בוועידה זו. בנק"י ונושאת עניינם למפלגה להדרכה רעיונית, לתמיכה בפעילות ובפעילות בקרב הנוער ולחיזוק ההנהגה הצעירה.

סער יהלום

העיתון "אל-אתיחאד"

כנס: "הציבור הערבי ומגמות פניו"
שבת, 26.6, 10:00-17:00; אולם סינמאנא, נצרת

השקת הספר: "ביזת הרכוש הערבי במלחמת העצמאות"

מאת אדם רז; בהשתתפות פרופ' מוצטפא כבהא
יום שלישי, 29.6, בשעה 20:00;
רחבת התיאטרון הערבי-עברי ביפו

מק"י - סניף תל אביב

אסיפה שנתית

יום ראשון, 27.6, בשעה 20:00; אחד העם 70, ת"א

חד"ש - סניף יפו

אסיפה פתוחה בהשתתפות ח"כ לשעבר יוסף ג'בארין
יום חמישי, 24.6, בשעה 20:00; השקמה 3, יפו

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

מושב הוועד המרכזי

יום שישי, 25.6, בשעה 12:00; שד' בן גוריון 39, חיפה

מועדון הגדה השמאלית - אירועים קרובים

פתיחת התערוכה: "ענבים"/רוני דורון

יום חמישי, 24.6, בשעה 20:00

עוב שירה

בהשתתפות רומן אייזנברג, הדר לוטן, יפעל ביסטרי, קים מידן, מרחב ישורון, דלילה מסל גורדון, אלפרד כהן, קרן להמן ונדיה עדינה רוז
יום חמישי, 1.7, בשעה 20:00

מועדון הקולנוע

הקולנוע התיעודי המוקדם של סטנלי קובריק

שלושה סרטים קצרים מאת קובריק:

"יום הקרב" (1954), "אב מוטס" (1954) ו"יודי היס" (1953)

יצגי את הסרטים וינחה ד"ר אוהד לנדסמן

שבת, 26.6 בשעה 20:00

אחד העם 70, ת"א

השבוע באתר "זו הדרך"

כנס נגד הכיבוש בכנסת, משבר פוליטי בשוודיה, הסכמים קיבוציים, ועוד...

zoha.org.il

ח"ד 26205, ת"א 6126102, טל' 03-6293944, zohaderekh@gmail.com

אתר זו הדרך zoha.org.il, מק"י: maki.org.il, info@maki.org.il